

УДК 674.032.475.772

Андрійко М. О.

Державний дендрологічний парк «Тростянець» НАН України

пр-т Скоропадського, 1, с. Тростянець, Ічнянський р-н, Чернігівська обл., 16742, Україна
dendropark@ukr.net

СИСТЕМАТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ *PSEUDOTSUGA MENZIESII* (MIRB.) FRANCO

Протягом тривалого періоду таксономічне положення роду *Pseudotsuga* для ботаніків не було однозначним і потребувало суттєвих уточнень. Так, деякий час його відносили до сосен, потім – до ялин, секвой, тсуг, але насамкінець він був виділений у самостійний рід, до якого спочатку включали 18 видів, 12 з яких відносили до північноамериканських і 6 – до азійських. Проте згодом систематики внесли уточнення й у кількісний склад цього роду, внаслідок чого нині рід нараховує лише 5 видів, зокрема 2 північноамериканських (*Pseudotsuga macrocarpa* (Vasey) Mayer, *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) і 3 азійських (*Pseudotsuga brevifolia* W.C. Cheng & L.K. Fu, *Pseudotsuga forrestii* Craib, *Pseudotsuga sinensis* Dode). В Європі у колекціях ботанічних садів та дендропарків трапляються не всі види роду. Найбільш поширеною є *Pseudotsuga menziesii*, яку з 1826 року, протягом майже півстоліття називали дугласією на честь англійського ботаніка Девіда Дугласа. Назву «псевдотсуга» дано рослині французьким ботаніком Каррьером у 1867 році. Завдяки Девіду Дугласу цю рослину в 1828 році було введено в культуру в Європі і вона швидко стала розповсюджуватись в садах і парках, а в деяких місцях стала важливою лісовою культурою.

Станом на початок ХХІ ст. в Україні в спеціалізованих дендрологічних виданнях рід розташований за системою, яка ґрунтується на роботах А. Л. Тахтаджяна (1978) та А. Rehder (1949) і займає таке таксономічне положення:

ВІДДІЛ ГОЛОНАСІННІ – PINOPHYTA

КЛАС ХВОЙНІ – PINOPSIDA

ПОРЯДОК СОСНОВІ – PINALES

РОДИНА СОСНОВІ – PINACEAE

Рід Псевдотсуга – *Pseudotsuga*

ВИД – *Pseudotsuga menziesii*

За даними М. А. Кохна (2001) зустрічається лише 1 вид – *Pseudotsuga menziesii* та одна її різновидність – var. *glauca*. У культурі знайшли широке застосування декоративні культивари 'Laeta', 'Fastigiata', 'Pendula', 'Caesia', 'Glauc Pendula'.

Отже, за системою Тахтаджяна та Редера вид належить до відділу Голонасінні, класу Хвойні, порядку Соснові, родини Соснові, роду Псевдотсуга, виду Псевдотсуга Мензіса.